

Kanadská

14/05

7. júla

mozaika

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Premiér v Írsku a na samíte G8 v Gleneagles

Po návšteve Írska (4.- 5. júla) sa kanadský predseda vlády Paul Martin v dňoch od 6. do 8. júla zúčastní samitu G8 v škótskom Gleneagles. Hlavnou témou tejto vrcholnej schôdzky krajín G8 bude Afrika a globálne klimatické zmeny. Situácii v chudobných afrických krajinách sa venoval ako svojej hlavnej téme už samit G8 v kanadskom Kananaskis v roku 2002. Štátni predstavitelia v Škótsku okrem iného zhodnotia pokrok v plnení Akčného plánu G8 pre Afriku prijatého v Kananaskis. Kanada sa v tohtoročnom rozpočte zaviazala, že do finančného roku 2008-2009 zdvojnásobí hodnotu pomoci Afrike (oproti úrovni z roku 2003-2004, cca 0,4% HDP). Už predtým sa zaviazala zvyšovať objem zahraničnej pomoci každoročne o 8%. Celková úroveň zahraničnej pomoci Kanady by tak v roku 2010 mala dosiahnuť 5 miliárd dolárov ročne. Napríklad v apríli tohto roku Kanada oznámila založenie Kanadského investičného fondu pre Afriku (Canada Investment Fund for Africa), ktorý združuje verejné a súkromné prostriedky a poskytuje ich formou rizikového kapitálu do Afriky, kde majú prispieť na ekonomický rozvoj. Kanadská vláda do tohto fondu vloží až 100 miliónov dolárov, ktoré pridá k rovnakej čiastke investovanej súkromnými subjektmi. 2. júla boli zverejnené výsledky prieskumu agentúry Decima Research, ktoré ukazujú, že si tri štvrtiny Kanadčanov želajú, aby Kanada viac pomáhala chudobným krajinám, ale nie za cenu opätovného sklznutia do rozpočtových deficitov.

Canada's G8 Website
Le Site du Canada

www.g8.gc.ca

Kanada uzákonila manželstvá osôb rovnakého pohlavia

Kanadská Dolná snemovňa prijala v utorok 28. júna zákon legalizujúci uzatváranie manželstiev homosexuálov. Kanada sa odhlasovaním tejto legislatívy stala ďalšou krajinou na svete, ktorá sobáše osôb rovnakého pohlavia zlegalizovala. Predseda vlády Paul Martin v tejto súvislosti uviedol, že poslanci vlastne hlasovali o práve menšín, ktoré chráni kanadská Charta práv. Na stretnutí s médiami k tomu dodal: „Sme národom menšín. V národe menšín je dôležité, aby sa neuplatňovali len vybrané práva.“ Legislatíva sa vzťahuje na civilné sobáše na verejných miestach a náboženské skupiny nebudú nútené ich svätiť. Manželstvá osôb rovnakého pohlavia sú už skutočnosťou v ôsmich provinciách a jednom teritóriu Kanady na základe súdnych rozhodnutí vydaných na ich území od roku 2003. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Kanady z 9. decembra 2004 v tejto veci sudcovia stanovili, že federálna vláda má právo rozhodnúť o tom, kto môže vstupovať do manželského zväzku. Zároveň rozhodli, že náboženské skupiny nemajú povinnosť uzatvárať zväzky, ktoré nie sú v súlade s ich vieroukou. Bližšie informácie o schválenom návrhu zákona C-38 nájdete na www.parl.gc.ca.

Rešpektovanie náboženských symbolov v Québecu

Québecká komisia na ochranu ľudských práv a slobôd vydala 15. júna zhrnutie názoru z februára 2005, v ktorom zdôrazňuje, že pravidlá z dokumentu publikovaného v roku 1995 o rešpektovaní náboženských rozdielov sa netýkajú iba verejných škôl, ale aj súkromného sektoru. Vzdelávacie inštitúcie sa teda musia, pokiaľ nepredložia, že im ich náboženská povaha povoľuje výnimku, prispôbiť ľuďom so špeciálnymi potrebami, teda aj náboženskými. Komisia zdôrazňuje, že rozumné prispôbovanie sa náboženským potrebám je poskytované na základe práva jednotlivca, neznamená to teda, že je to právo kolektívne, ktoré by platilo pre celú náboženskú skupinu či cirkev. Rozumné prispôbovanie sa platí iba v prípade, že nie sú porušované ostatné

základné ľudské práva, ako napríklad rovnoprávnosť mužov a žien či verejná bezpečnosť. Diskusia sa v Kanade rozprúdila tiež kvôli prípadu Irene Waseem, ktorá bola pred dvoma rokmi vylúčená zo súkromnej školy preto, že aj napriek zákazu nosila do školy moslimskú šatku. Rodina najskôr podala sťažnosť Komisii, ale neskôr obžalobu bez vysvetlenia stiahla a dievča dokončilo vzdelávanie na inej škole. Hlavným poslaním Komisie je kontrolovať, či sa v Québecu podporujú a rešpektujú základnú ľudské práva. Aj keď nariadenia Komisie nie sú záväzné, je morálnou povinnosťou každého sa týmito názormi riadiť. www.cdpedj.qc.ca

Vláda predkladá novelu autorského zákona

20. júna oznámila ministerka kanadského dedičstva Liza Frulla a minister priemyslu David L. Emerson, že kanadská vláda predložila návrh novely zákona o autorskom práve (Copyright Act). Novela modernizuje terajšiu verziu z roku 1997. Reaguje na prudký rozvoj internetu v posledných rokoch, takže zmeny sú hlavne v oblasti autorských práv k dielam distribuovaným na internete. Novela prvýkrát vyslovene stanovuje, že právo držiteľa autorských práv mať pod kontrolou rozširovanie diela sa vzťahuje aj na internetové prostredie (teda napr. aj na distribúciu hudobných a filmových produktov na internete). Zrušenie ochranných pravok na nosičoch typu CD bude považované za porušenie autorských práv. Poskytovatelia internetu sa zbavia zodpovednosti za porušovanie autorských práv ich zákazníkmi. Na výzvu držiteľov autorských práv však majú povinnosť svojich zákazníkov na toto porušovanie upozorniť. Liza Frulla k duchu novely uviedla: „Táto novelizácia posilní pozíciu našich tvorcov a kultúrneho priemyslu proti nelegálnemu používaniu ich tvorby na internete. Ide o legislatívu, ktorá vyvážené slúži ako umelcom, tak používateľom.“ Kanada sa touto novelizáciou snaží do svojej legislatívy tiež zapracovať požiadavky vyplývajúce zo zmlúv uzavretých Svetovou organizáciou duševného vlastníctva v roku 1996. Ďalším cieľom je uľahčiť využitie nových technológií na vzdelávacie a výskumné účely. www.pch.gc.ca

Bezpečnostná sieť na ochranu morských cicavcov

Kanadčan Ed Trippell z Ministerstva rybárstva a oceánov a s ním dvaja americkí vedci obdržali od Svetového fondu na ochranu prírody (World Wildlife Fund, WWF) cenu za svietiacu rybársku sieť. Svetlo chráni delfíny, sviňuchy a veľryby pred tým, aby sa do siete nezamotali a nezahynuli v nej. Zvláštna pozornosť je venovaná predovšetkým veľrybám vo Fundskom zálive, kde sa veľryby často zachytávajú do rybárskych sietí, alebo zahynú úderom okolo plávajúcej lode. Siran báratý v sieti spôsobí jej viditeľnosť aj v hĺbke tridsať metrov. www.wwf.ca www.mardfo-mpo.gc.ca

Kanadský Slováč zakladá na Slovensku tlačovú agentúru

John Milan Kubik, jeden z majiteľov fotografickej tlačovej agentúry Fotopress News v Toronte, založil 1. júla jej slovenskú pobočku. Fotopress News bola založená v roku 1983, pôsobí v 45 štátoch a pobočka v Bratislave sa stala centrom pre celú východnú Európu. John Milan Kubik sa narodil v Juhoslávii, vyrastal v Nitre a ako 25-ročný odišiel na veľvyslanectvo do Atén. Po invázii sovietskych vojsk do bývalého Československa emigroval do Kanady. Vo Vancouveri si otvoril obchod s potápačskými potrebami, v 70. rokoch potom skúmal ropu v Stredozemnom mori, špecializoval sa na potápanie do veľkých hĺbok a podnikal v cestovnom ruchu. Medzitým študoval žurnalistiku. Novinárske remeslo, ktoré je jeho najväčšou láskou, si vyskúšal v magazíne Time v New Yorku, pôsobil tiež v Nikarague, Salvádore, Izraeli a Afrike. www.fotopressnews.org